

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2025-10-09

Diarienummer:
AMN-2025-00405

Handläggare:
Ingrid Edberg

Svar på initiativvärende från Ehsan Nasari (C) om långsiktig uppföljning och utvärdering av arbetsmarknadsanställningar i Uppsala kommun

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** bifalla förslaget om långsiktig uppföljning och utvärdering av arbetsmarknadsanställningar i Uppsala kommun.

Ärendet

Ehsan Nasari (C) föreslår i ett initiativvärende till arbetsmarknadsnämnden att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en långsiktig uppföljning och utvärdering av kommunens arbetsmarknadsanställningar. Syftet är att stärka kunskapen om i vilken utsträckning anställningarna leder till varaktig egen försörjning och hur de kan utvecklas för att ge bästa möjliga effekt för målgruppen.

Förvaltningen bedömer att det finns belägg för att subventionerade anställningar generellt är en effektiv åtgärd för att hjälpa personer långt från arbetsmarknaden till arbete, men att resultaten varierar beroende på hur anställningarna utformas. I likhet med initiativtagaren ser förvaltningen att en långsiktig uppföljning kan ge viktig kunskap för att förbättra kommunens arbetsmarknadsanställningar och säkerställa att nämndens resurser används effektivt. Nämnden föreslås därför bifalla förslaget.

Beredning

Ärendet har beretts av arbetsmarknadsförvaltningen. Ärendet har inga konsekvenser sett ur perspektiven barn, jämställdhet eller näringsliv.

Föredragning

Arbetsmarknadsanställningar syftar till att ge arbetssökande arbetslivserfarenhet och kompetensutveckling som stärker möjligheten till reguljärt arbete. Insatsen riktar sig till personer som står långt från arbetsmarknaden och används i kommunen genom introduktionsjobb, nystartsjobb, offentligt skyddad anställning (OSA) och lönebidrag.

Initiativtagaren menar att effekterna av arbetsmarknadsanställningar på långsiktig självförsörjning är osäkra och att systematiska utvärderingar saknas. Förvaltningen bedömer att subventionerade anställningar generellt är en effektiv åtgärd för att hjälpa personer långt från arbetsmarknaden till arbete, men att resultaten varierar beroende på hur anställningarna utformas och var de förläggs (se exempelvis Finanspolitiska rådets rapport 2024 och IFAU rapport 2021:16). Förvaltningen delar därför initiativtagarens bedömning att det finns behov av fördjupad kunskap om hur nämndens arbetsmarknadsanställningar kan utformas för att ge mesta möjliga nytta.

Förvaltningen följer redan idag upp delar av resultaten, bland annat genom att analysera om personer som haft en arbetsmarknadsanställning senare förekommer inom ekonomiskt bistånd. Den befintliga uppföljningen kan utgöra en grund för en mer systematisk och långsiktig utvärdering, med fokus på hur anställningarna påverkar övergång till arbete eller studier samt hur hållbar försörjningen är över tid.

En sådan utvärdering bör genomföras på ett sätt som är praktiskt och resursmässigt rimligt. Förvaltningen bedömer att arbetet kan behöva ske i samverkan med kommunens analysavdelning och eventuellt med forskningsaktörer såsom IFAU eller Uppsala universitet, för att säkerställa en välgrundad metodik. Det finns metodologiska utmaningar med att mäta insatsernas kausala effekter – det vill säga att fastställa att just arbetsmarknadsanställningen har orsakat ett förbättrat utfall. Därför är det viktigt att utvärderingen utformas med realistiska mål och fokus på lärande.

Trots utmaningarna bedömer förvaltningen att en långsiktig uppföljning vore värdefull. Den kan ge viktig kunskap för att förbättra kommunens arbetsmarknadsanställningar och säkerställa att nämndens resurser används effektivt.

Ekonomiska konsekvenser

Utvärderingen bedöms kräva särskilda resurser i form av analyskapacitet och eventuellt externt stöd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 9 oktober 2025
- **Bilaga 1** Nämndinitiativ från Ehsan Nasari (C) om långsiktig uppföljning och utvärdering av arbetsmarknadsanställningar i Uppsala kommun

Arbetsmarknadsförvaltningen

Helena Clementson
Förvaltningsdirektör

Nämndinitiativ från Ehsan Nasari om långsiktig uppföljning och utvärdering av arbetsmarknadsanställningar i Uppsala kommun

Uppsala kommun investerar årligen betydande belopp i så kallade arbetsmarknadsanställningar, med ambitionen att ge individer som står långt från arbetsmarknaden en väg mot egen försörjning. Det är ett viktigt och lovvärt syfte. Men för att insatsen verkligen ska bidra till minskat biståndsberoende och stärkt arbetskraftsdeltagande, krävs att vi säkerställer kvalitet, effektivitet och långsiktig verkan.

Forskning från bland annat IFAU visar att subventionerade anställningar kan ha viss positiv effekt på sysselsättning och inkomster, men att effekterna på mottagandet av ekonomiskt bistånd är begränsade och varierar mellan målgrupper. En sammanställning från Samordningsförbunden (SBU-rapport, 2024) visar också att det saknas tillförlitliga långsiktiga uppföljningar och att flera kommuner har svårt att säkerställa att arbetsmarknadsanställningar leder till varaktig självförsörjning.

Mot bakgrund av detta är det nödvändigt att kommunen stärker sin analys av vilka resultat arbetsmarknadsanställningarna faktiskt ger – och för vilka grupper. Det bör ske genom en systematisk utvärdering, med fokus på övergång till arbete/studier, arbetsplatsens kvalitet, samt eventuella skillnader i resultat utifrån kön, bakgrund och utbildningsnivå.

Med anledning av ovanstående föreslår Centerpartiet

Att arbetsmarknadsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att genomföra en utvärdering av kommunens arbetsmarknadsanställningar, med fokus på:

- Hur många deltagare som övergår till egen försörjning (arbete/studier) efter avslutade arbetsmarknadsanställningar.
- Av de deltagare som har övergått till egen försörjning efter avslutade arbetsmarknadsanställningar, hur många som har fortsatt försörjning efter 12 månader, 24 månader och 36 månader.
- Hur vi kvalitetssäkrar matchningen mellan individens kompetens och erfarenhet i relation till den arbetsplats och de arbetsuppgifter som erbjuds i arbetsmarknadsanställningen.
- Vilken kvalitet och vägledning som erbjuds på de arbetsplatser som erbjuder arbetsmarknadsanställningar.
- Eventuella skillnader i resultat mellan olika målgrupper.
- Förslag på hur insatserna skulle kunna förbättras.

Ehsan Nasari (C)

2025-05-30